

Kuva Karleen Williams

Adoptioperhe rakentuu rakkaudesta

Teksti Julia Rollingsin kirjan *Love Our Way* pohjalta
Päivi Suutari

Australialaisten Julia ja Barry Rollingsin perhe ei mahdu perinteiseen perhemallin muottiin. Monimuotoisen suurperheen syntyminen ei ollut helppoa, mutta lopputulos on sen jäsenille sitäkin palkitsevampi. Perheytyymisen tunnemyrskyjä on seurannut syvä rakkaus.

Julia ja Barry menivät naimisiin vuonna 1984 muodostaen pian uusperheen, jossa oli biologisesti ajateltuna ”sinun”, ”minun” ja ”meidän” lapsia. Perheen ensimmäinen adoptio tapahtui perheen sisäisesti Barryn adoptoidessa Julian erityistä tukea tarvitsevan tyttären.

Molemmilla vanhemmilla eli haave suurperheestä. Julia ja Barry harkitsivat ensiksi sijaishuoltajuutta, mutta joutuivat olemaan rehellisiä itselleen ja toteamaan haluavansa lapsen, joka on myös juridisesti oma. Myös kotimaan adoptio kävi mielessä, mutta lopulta he päätyivät kansainväliseen adoptioon Etelä-Koreasta.

Odotusaikana opeteltiin kieltä ja kulttuuria

Ensimmäinen adoptioeuvonta venyi 16 kuukauden mittaiseksi, koska sosiaalityöntekijän tehtäväkentällä paikallinen lastensuojelu asetettiin kansainvälisen adoptioeuvonnan edelle. Odotusaikana Rollingsit avasivat kotinsa eteläkorealaiselle vaihto-oppilaalle, joka tutustutti heitä maan kieleen ja kulttuuriin.

Julia ja Barry kokosivat adoptiotaan varten myös suomalaisille adoptionhakijoille tuttuja papereita: tarvittiin lääkärin todistukset, rikosrekisteriotteet, suosituksia ja taloudellisen tilanteen kartoitus. Tärkeimpänä dokumenttina valmistui sosiaalityöntekijän kotiselvitys. Adoptioluvan Rollingsit saivat muutamassa päivässä.

”Se puhelu” saapui kahden vuoden odotuksen jälkeen. Julialle ja Barrylle oli nimetty pieni, sijaisperheessä asuva poikavauva. Kolme kuukautta myöhemmin Rollingsit saivat matkustusluvan Seouliin poikaansa noutamaan.

Rakkaus lapsen syntyi heti

Julia oli etukäteen ajoittain pohtinut, olisiko rakkaus adoptiolasta kohtaan erilaista kuin äidin rakkaus biologisiin lapsiinsa. Lentokoneessa istuessa pieni Haden sylissänsä Juliaa suorastaan hävetti aiemmat ajatuksensa. Hän koki adoptiolapsen saamisen jopa syvempänä tunne-elämyksenä kuin tyttäriensä synnytykset. Lapsi tuntui heti omalta, vaikka Julia kohtasikin onnen hetkellä ajatuksiinsa myös biologisen äidin lapsesta luopumisen tuskan.

Jo kotimatalla Julia ja Barry keskustelivat uuden adoptio-prosessin aloittamisesta. Koreassa he olivat nähneet, miten suuri kodin tarve on erityistarpeilla tai jo vanhemmilta lapsilla. He ymmärsivät, että jos he eivät olisi adoptoineet Hadenia, olisi tämä pienenä terveenä vauvana päässyt helposti johonkin toiseen perheeseen. Hadenin kotiuduttua Rollingsit aloittivat pian uuden prosessin yhteisenä toiveenaan saada lapsi, jolle kodin löytäminen ei ole helppoa.

Haden sai pikkuveljen Taiwanista

Kaksi ja puoli vuotta myöhemmin perheeseen liittyi sokea ja aliravittu taiwanilainen poika, jonka kotiin saamiseksi vanhemmat joutuivat taistelemaan pitkään. Joeliksi nimetty 2,5-vuotias poika ei läpäissyt maahanmuuttajille asetettuja terveysvaatimuksia, mistä johtuen viisumin saaminen Australiaan oli vaikeaa.

Joelin biologinen äiti oli luovuttanut pojan sosiaaliviranomaisten huostaan, koska ei pystynyt huolehtimaan hänestä. Äiti toivoi, että pojalle löytyisi uusi koti, mutta ei pitänyt sitä kovin todennäköisenä pojan näkövamma ja monien sairauksien vuoksi. Kun koti löytyi Julian ja Barryn luota Australiasta, syntyi adoptioperheen ja biologisen äidin välille kansainvälinen avoin adoptio. Julia lähetti Joelin biologiselle äidille kirjeitä, valokuvia ja nauhoituksia, joissa Joel lauloi. Hän sai keskimäärin yhden vastauksen 3–4 lähetettyä viestiä kohden siihen saakka, kunnes Joel täytti 10 vuotta. Sen jälkeen biologisesta äidistä ei ole kuulunut mitään.

Veljekset saavat voimaa toisistaan

Joelin myötä Julian ja Barryn helpon adoptiovanhemmuuden polku muuttui vaativien erityistarpeiden tieksi. Joelin valtava tuen tarve liittyi sekä fyysisiin että psyykkisiin tekijöihin. Kun perheeseen kuului myös kolme muuta lasta, oli Julian aika usein vähissä. Voimia hänelle antoi Joelin asteittainen edistyminen.

Hadenin ja Joelin keskinäinen ikäero on erittäin pieni, ja Julia vertaakin alkuvaiheita poikien kanssa kaksosten kasvattamiseen. Hänen mielestään poikien lähes sama ikä muodostui heille vahvuudeksi, sillä poikien keskinäisestä suhteesta tuli heitä molempia kannatteleva voima. Lisäksi pieni ikäero on ollut hyvä myös käytännön syistä: pojilla oli alusta alkaen runsaasti seuraa toisistaan.

Toiveet vielä yhdestä lapsesta heräävät

Kului vuosi ja toinenkin nelilapsisena perheenä, kunnes Rollingseilla heräsi toive vielä yhden erityistarpeisen lapsen adoptioimisesta. Tämä adoptioprosessi suuntautui Intiaan. Erityistarpeisuuden rajaksi he määrittivät sen, että lapsen tulisi ainakin todennäköisesti kyetä huolehtimaan itsestään aikuisena. He joutuivat kieltäytymään ensimmäisestä lapsiesityksestä lapsen liian vaikean vamman vuoksi. Kieltäytymiseen vaikuttivat myös perheen aiemmat kokemukset viisumin saamisen vaikeudesta vakavasti sairaalle tai vammaiselle lapselle. Päätös oli perheelle erittäin raskas.

Muutamia vuosia myöhemmin Julia näki yllättäen samaisen lapsen televisiossa. Hänet oli tuotu Australiaan väliaikaisella, lääketieteelliseen hoitoon tulon viisumilla. Julia otti yhteyttä poikaa hoitavaan tahoon ja lähetti hänestä aiemmin saamia terveystietoja avuksi lääkäreille. Myöhemmin poika soitti Julialle ja kertoi auttavalla englannilla hoitokokemuksistaan. Puhelu liikkui vastaanottajansa kynneliin.

Poika palautettiin hoitojakson jälkeen Intiaan, jossa hän sai paikan katolisesta lastenkodista. Siellä luvattiin pojalle tämän tarvitseva lääketieteellinen hoito.

Ajan myötä Rollingsit saivat tiedon toisesta kotia tarvitsevista lapsesta Intiassa. Tällä kertaa kyseessä oli polion myötä vyötäröstään alaspäin halvaantunut poika. Perhe pyysi saada lisätietoa lapsesta ja jatkoi omaa prosessiaan Australiassa. Pojan kuva liimattiin jääkaapin oveen.

Puoli vuotta kului ilman uutisia, kunnes syy hiljaisuuteen Intian päässä selvisi: poika ei tulisiakaan Rollingsien perheeseen, vaan hänelle oli löytynyt koti toisaalta. Mia Farrow oli adoptoinut pojan. Valokuva poistettiin jääkaapin ovesta kaikessa hiljaisuudessa, vaikka toisaalta Julia olikin iloinen siitä, että poika oli saanut kodin.

Kansainvälinen adoptio pitää veljekset yhdessä

Kahden kariutuneen lapsitoiveen jälkeen Julia ja Barry saivat tiedon kahdesta intialaisesta veljeksestä, jotka pyysivät yhdessä vain kansainvälisen adoption myötä. Kahden jo vanhemman, alakastisen pojan adoptio samaan intialaiseen perheeseen oli mahdollisuus. Julia ja Barry halusivat tulla näiden poikien vanhemmiksi.

Julia huomasi pian Intian adoptioprosessin hitauden ja ennustamattomuuden. Oikeuskäsittelyn päivämääriä siirrettiin, passihakemusten käsittely vei uskomattoman pitkään, eikä juuri mikään aikataulu pitänyt. Perheessä otettiin käyttöön uusi käsite: ”Intian aika”.

Viidentoista kuukauden kuluttua perhe kuitenkin kasvoi entistä suuremmaksi, kun arviolta 5- ja 10-vuotiaita poikia päästiin hakemaan kotiin. Hakumatkalle lähti äiti 13-

vuotiaan biologisen tyttärensä kanssa; isä ja perheen kolme muuta lasta jäivät kotiin Australiaan. Kahdeksanhenkisen perheen yhteiselon alkaessa vanhemmat olivat päättäneet, että nuoruuden haaveissa ollut suuri perhe oli nyt vihdoin kasassa. Toisin kuitenkin kävi.

”Jäätelötkin myydään kahdeksan pakkauksissa”

Noin vuoden kuluttua veljesten kotiin tulosta perheen vanhemmat lapset alkoivat kysellä, mistä äiti ja isä aikovat seuraavaksi adoptoida heille sisaruksia. Julian ja Barryn selityksiä siitä, että lisää lapsia ei enää tule, ei hyväksytty lasten taholta. Vaikka vanhemmat olivat tuolloin lujasti päätöksensä takana, oli heistä koskettavaa havaita, miten myönteisenä asiana lapset pitivät heidän epä-tavanomaista perhettään. Kukaan ei esimerkiksi kokenut jäävänsä liian vähälle huomiolle. Eräs lapsista vetosi siihen, että monet jäätelöt myydään kahdeksan kappaleen pakkauksissa. Sellaisen syömiseen tarvittaisiin vielä kaksi lasta lisää.

Julia ja Barry alkoivat vähitellen pohtia keskenään vielä yhden adoption mahdollisuutta. Kun päätös oli tehty, alkoi Rollingsien viimeinen adoptioprosessi, jonka kohde- maana oli jälleen Intia. Prosessi vei viranomaiset totutun mukavuusalueen ulkopuolelle, koska perhe oli jo ennestään niin suuri ja monimuotoinen.

Sosiaalityöntekijän sijaan Juliaa ja Barrya haastatteli tällä kertaa kansainvälisen adoptio-osaston johtaja. Toisen haastattelun suoritti psykologi. Myös lapsia ja heidän opettajiaan haastateltiin.

Lupapäätös oli kaikesta huolimatta myönteinen, ja niinpä Rollingsien paperit lähtivät vielä kerran maailmalle vuonna 1996. Seuraavana vuonna Julia ja Barry saivat lapsitiedon Intiasta, jossa kaksi- ja kolmevuotiaat sisarukset odottivat uutta kotia. Suurperheen kuopukset päästiin hakemaan kotiin elokuussa 1998. Neljätoista vuotta kestänyt perheen perustamisen ajanjakso oli vihdoin saatu päätökseen.

Adoptiotilastoja Australiasta (asukasluku noin 22 milj.):

Sekä maan sisäisten että kansainvälisten adoptioiden määrä on laskenut viime vuosina ollen 2010-2011 yhteensä 384. Kansainvälisiä adoptioita tehtiin viimeisimmän tilastovuoden aikana 215.

- 80 % kansainvälisen adoption lähtömaista sijaitsi Aasiassa. Suosituimmat maat olivat Kiina, Filippiinit ja Taiwan.
- 87 % kansainvälisesti adoptoiduista lapsista saapui uuteen kotiinsa alle 5-vuotiaana.
- Hieman yli puolet Haagin sopimusvaltioista adoptoiduista lapsista tuli maahan huoltajuuspäätöksellä, jolloin adoptio vahvistettiin seuranta-ajan jälkeen Australiassa.
- 52 % kotimaisen adoption adoptiovanhemmista oli vähintään 40-vuotiaita. Kansainvälisessä adoptiossa vähintään 40-vuotiaiden osuus oli noin kaksi kolmasosaa.
- Avoimia adoptioita oli maan sisäisistä adoptioista noin neljä viidesosaa.
- Maan sisäisissä vierasadoptioissa biologisten äitien keski-ikä lapsen luovutushetkellä oli 21 vuotta.

(tilastointiaika vastaa meidän lukuvuotamme 2010-2011)

Lähde: Australian Government, Australian Institute of Health and Welfare, Child Welfare series nbr 52: <http://www.aihw.gov.au/publication-detail/?id=10737420776&tab=2>